

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 19/05-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Báránya vo veci sťažnosti V., spol. s r. o., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. K. G., Ž., v ktorej namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 414/99, na neverejnom zasadnutí 18. mája 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 414/99 porušil základné právo V., spol. s r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. V., spol. s r. o., priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 Sk (slovom pätnásťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Žilina je povinný zaplatiť náhradu trov konania V., spol. s r. o., v sume 7 321 Sk (slovom sedemtisícristodvadsaťjeden slovenských korún) na účet jej právneho zástupcu JUDr. K. G., Ž. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti V., spol. s r. o., vo zvyšnej časti *n e v y h o v u j e*.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 19/05-8 z 27. januára 2005 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť V., spol. s r. o., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. K. G., Ž., v ktorej namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 414/99.

Z obsahu sťažovateľkinej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 7. apríla 1999 podala na okresnom súde žalobu o zaplatenie 825 000 Sk s prísl. proti S. p., a. s., B. (ďalej len „žalovaná“), ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 11 Cb 414/99.

Platobným rozkazom č. k. 11 Cb 414/99-7 z 26. apríla 1999 okresný súd zaviazal žalovanú uhradiť sťažovateľke predmetnú sumu. Dňa 10. mája 1999 bol okresnému súdu doručený odpor žalovanej proti tomuto platobnému rozkazu.

Okresný súd podľa sťažovateľky od podania odporu žalovanou, t. j. od 10. mája 1999, „*vo veci viac ako tri roky nekonal*“, a preto 6. marca 2000 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Keďže odpoveď okresného súdu na ňu nedostala a okresný súd vo veci naďalej nekonal, sťažovateľka podala 31. októbra 2001

sťažnosť na priet'ahy v konaní opakovane. Okresný súd na jej sťažnosť z 31. októbra 2001 odpovedal listom z 25. februára 2002, v ktorom konštatuje, že „*sudca pravidelne dotazuje a urguje konanie, v ktorom sa vykonávajú úkony potrebné pre rozhodnutie veci*“.

Až po podaní sťažností na priet'ahy v konaní vykonal v predmetnej veci okresný súd procesný úkon, ktorým vyzval sťažovateľku na upresnenie názvu žalovanej a na vyjadrenie k podanému odporu. Sťažovateľka sa mala možnosť vyjadriť k podanému odporu až po troch rokoch od jeho podania a počas tejto doby okresný súd vo veci vôbec nekonal.

Posledným úkonom okresného súdu v predmetnej veci bolo vydanie uznesenia č. k. 11 Cb 414/99-71 z 2. februára 2004, ktorým okresný súd prerušil konanie až do právoplatného skončenia trestného konania vedeného na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v T. pod sp. zn. ČVS: OUV-578/20-2001 Hk.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné konanie začalo už v roku 1999, nečinnosť okresného súdu v doterajšom priebehu konania vyvoláva u sťažovateľky stav právnej neistoty.

Predmetné konanie začalo ešte v apríli 1999 a do dnešného dňa nebolo rozhodnuté vo veci samej ani v rámci prvostupňového konania. Uvedeným postupom okresného súdu dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky uvedeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, aj keď podľa sťažovateľky skutkový stav veci a platná právna úprava týkajúca sa predmetnej veci nie je náročná.

Sťažovateľka považuje za primerané vzhľadom na závažnosť porušenia ňou označeného práva a okolností, za ktorých k jeho porušeniu došlo, finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka vo svojej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že:

„Okresný súd v Žiline postupom v konaní 11 Cb 414/99 o zaplatenie 825.000,- Sk porušil základné právo spoločnosti V., spol. s r. o., Ž. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Okresný súd v Žiline je povinný konať vo veci sp. zn. 11 Cb 414/99 do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia.

Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť spoločnosti V., spol. s r. o., Ž. sumu 100 000,-- Sk z titulu primeraného finančného zadostučinenia pre porušenie jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľka ústavnému súdu predložila taktiež fotokópiu odpovede okresného súdu sp. zn. Spr 2686/01 z 25. februára 2002 na jej sťažnosť na prietahy preukazujúcu využitie účinného právneho prostriedku nápravy vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

Právny zástupca sťažovateľky listom z 18. februára 2005 ústavnému súdu na základe jeho výzvy oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci.

Okresný súd sa k sťažnosti sťažovateľky vyjadril listom sp. zn. Spr 3511/05 z 30. marca 2005 prostredníctvom svojho predsedu. Predseda okresného súdu v prílohe tohto listu ústavnému súdu zaslal prehľad procesných úkonov v predmetnej veci a vo svojom vyjadrení k veci uviedol: *„Súhlasíme s upustením od ústneho pojednania veci.*

K veci:

1/ Nie je pravdivé tvrdenie sťažovateľa o rozsahu nečinnosti súdu. Zo spisu a z prehľadu úkonov je zrejmé, aké úkony súd robil a za aké obdobie, nemožno o nečinnosti hovoriť.

2/ Rozhodovať o povinnosti nášho súdu konať, je bezpredmetné, lebo súd koná. Návrh v tejto časti je potrebné zamietnuť.

3/ *Sám sťažovateľ priznáva spoluúčasť na prieťahoch – až na výzvu súdu musel opraviť návrh – napriek právnemu zastúpeniu.*

4/ *Z vyššie uvedených dôvodov suma 100.000,- Sk nemá opodstatnenie – nezodpovedá ani skutkovému stavu ani judikatúre Ústavného súdu.“*

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Sťažovateľka podala 7. apríla 1999 na okresnom súde žalobu, ktorou sa od žalovanej domáhala zaplata pohľadávky vo výške 825 000 Sk s príslušenstvom uplatňujúc nárok na plnenie podľa § 9 ods. 2 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (platnej a účinnej v tom čase).

Úpravou z 12. apríla 1999 nechal vo veci konajúci sudca vyzvať právneho zástupcu sťažovateľky na zaplata súdneho poplatku. Dňa 26. apríla 1999 vydal okresný súd vo veci platobný rozkaz č. k. 11 Cb 414/99-7, ktorým uložil žalovanej zaplatiť sťažovateľke 825 000 Sk s 18 % úrokom z omeškania od 7. decembra 1998 do zaplata. Žalovaná podala proti platobnému rozkazu odpor, ktorý bol okresnému súdu doručený 10. mája 1999, dôvodiac: *„(...) Vo veci sme podali oznámenie podľa § 8 Tr. poriadku Okresnej prokuratúry v N. nakoľko na základe našich zistení sa domnievame, že v uvedenej veci ide o pokus o podvod. Žiadame týmto, aby Okresný súd v Žiline pokračoval v občiansko-právnom konaní vo veci náhrady škody až po ukončení šetrenia vo veci nášho oznámenia podľa § 8 Tr. poriadku.“*

Úpravou zo 17. marca 2000 nechal vo veci konajúci sudca predložiť spis predsedovi okresného súdu. Nasledujúcou úpravou z 5. mája 2000 nariadil súdnej kancelárii vyzvať žalovanú, aby v lehote 10 dní oznámila okresnému súdu, v akom štádiu sa nachádza trestné

konanie, na ktoré sa žalovaná odvolávala v odpore proti platobnému rozkazu, a aby zároveň okresnému súdu oznámila, pod akým číslom a na ktorom orgáne toto trestné konanie prebieha. Výzva bola odosielaná 18. mája 2000. Odpoveď žalovanej bola okresnému súdu doručená 2. júna 2000. Okresný súd žiadal výzvou z 12. júna 2000 Okresnú prokuratúru v N., aby mu v lehote 10 dní oznámila stav preverovania podnetu žalovanej pod č. Pn 2058/99-2 s údajom, kedy je možné očakávať „skončenie veci“.

Okresná prokuratúra v N. listom z 23. júna 2000 doručeným okresnému súdu 3. júla 2000 oznámila odstúpenie veci Okresnej prokuratúre v Ž.

Pokynom z 13. júla 2000 nechal zákonný sudca zaslať obdobnú výzvu Okresnej prokuratúre v Ž. Tá vo svojom liste z 10. augusta 2000 okresnému súdu oznámila vrátenie spisového materiálu v predmetnej veci Okresnej prokuratúre v N. „na ďalšie konanie“.

Pokynom zo 4. septembra 2000 preto zákonný sudca nariadil opätovne vyzvať Okresnú prokuratúru v N, aby mu v lehote 10 dní oznámila stav preverovania podnetu žalovanej ohľadne poistnej udalosti. Odpoveď bola okresnému súdu doručená 19. októbra 2000 s tým, že „(...) preverovanie predmetnej veci doposiaľ nebolo skončené. Predpokladaný termín ukončenia veci nie je možné v súčasnosti stanoviť“.

Pokynom z 3. októbra 2001 zákonný sudca nariadil súdnej kancelárii opätovne vyzvať Okresnú prokuratúru v N., aby mu v lehote 10 dní oznámila stav preverovania podnetu žalovanej. Podľa odpovede doručenej okresnému súdu 16. novembra 2001 bol obsah dozorového spisu odstúpený Okresnej prokuratúre v T. „z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti“.

Pokynom z 11. marca 2002 zákonný sudca nariadil súdnej kancelárii vyzvať Okresnú prokuratúru v T., aby mu v lehote 10 dní oznámila stav konania v postúpenej veci.

Dňa 15. apríla 2002 bola okresnému súdu doručená odpoveď Okresnej prokuratúry v T., podľa ktorej bolo trestné stíhanie v predmetnej veci zastavené uznesením

vyšetrovateľa Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru v T. z 20. novembra 2001 a následná sťažnosť žalovanej bola uznesením Okresnej prokuratúry v T. sp. zn. 1 Pv 572/2001 zo 7. februára 2002 zamietnutá, v dôsledku čoho „je uznesenie vyšetrovateľa právoplatné dňom vydania rozhodnutia o sťažnosti S. p. a. s. (...)“.

Pokynom z 28. mája 2002 zákonný sudca nariadil súdnej kancelárii zaslať odpor žalovanej na vyjadrenie sťažovateľke, vyzvať žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku a právneho zástupcu sťažovateľky vyzvať na doplnenie označenia žalovanej (uviedenie sídla).

Sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu upresnila označenie žalovanej (vrátane uvedenia odštepného závodu, ktorého sa spor týka) a zároveň sa vyjadrila k odporu podanému proti platobnému rozkazu v podaní z 29. júla 2002 doručenom okresnému súdu 30. júla 2002. Žalovaná zaplatila súdny poplatok za podaný odpor 14. augusta 2002.

Pokynom z 24. októbra 2002 zákonný sudca opätovne nariadil súdnej kancelárii vyzvať právneho zástupcu sťažovateľky na doplnenie označenia žalovanej (uviedenie sídla, prípadne označenia a sídla jej organizačnej zložky).

Právny zástupca sťažovateľky reagoval podaním z 5. decembra 2002 doručeným okresnému súdu 6. decembra 2002, v ktorom opäť doplnil označenie žalovanej (vrátane uvedenia odštepného závodu, ktorého sa spor týka) s poznámkou, že tak urobil už aj v predchádzajúcom podaní z 29. júla 2002.

Zákonný sudca nariadil 10. decembra 2002 pojednávanie na 22. január 2003. Súdnej kancelárii nariadil predvolať účastníkov konania.

Dňa 20. januára 2003 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe (vrátane stanoviska k vyjadreniu právneho zástupcu sťažovateľky ohľadne argumentácie žalovanej obsiahnutej v odpore podanom proti platobnému rozkazu – v podaní z 29. júla 2002). Žalovaná argumentovala najmä tým, že podľa záverov znaleckého posudku

vypracovaného znalcom na základe jej požiadavky pre účely posúdenia dopravnej nehody, v súvislosti s ktorou škoda vznikla, zistené poškodenie motorových vozidiel účastníkov dopravnej nehody sa technicky nezlučuje s priebehom dopravnej nehody, ako ho popísali účastníci. Zároveň predložila okresnému súdu kópiu uznesenia Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru v T. (ďalej len „úrad justičnej polície“) sp. zn. ČVS: OUV-578/20-2001 Hk z 1. októbra 2002 o začatí trestného stíhania vo veci, z ktorého vyplýva, že vo veci bolo opätovne začaté trestné stíhanie na základe opakovaného podnetu žalovanej doručeného Krajskej prokuratúre v T. 24. mája 2002 s tým, že do konania bude pribratý Ústav súdneho inžinierstva v Ž.

Podaním z 22. januára 2003 žalovaná pred začatím pojednávania namietla miestnu nepríslušnosť okresného súdu na konanie v predmetnej veci, navrhla zrušenie vydaného platobného rozkazu (podľa § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a požiadala o vrátenie súdneho poplatku za podaný odpor. Pojednávanie nariadené na uvedený deň okresný súd odročil za účelom rozhodnutia o vznesenej námietke. Uznesením č. k. 11 Cb 414/99-53 zo 4. júna 2003 okresný súd zamietol námietku miestnej nepríslušnosti okresného súdu, ako aj návrh na zrušenie vydaného platobného rozkazu a rozhodol, že poplatok zaplatený za podaný odpor nevracia. Uvedené rozhodnutie bolo účastníkom zasielané 26. júna 2003. Žalovaná proti nemu podala 22. júla 2003 odvolanie. Pokynom z 30. júla 2003 uložil zákonný sudca predložiť vec odvolaciemu súdu. Spis však bol Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) predložený až 24. septembra 2003.

Krajský súd uznesením sp. zn. 20 Cob 406/03 z 11. novembra 2003 odvolanie odmietol ako podané oneskorene. Spis bol vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie 27. novembra 2003.

Úpravou z 1. decembra 2003 nariadil zákonný sudca súdnej kancelárii doručiť uznesenie krajského súdu účastníkom konania a vyzvať úrad justičnej polície na podanie správy o stave trestného konania v súvisiacej veci.

Podľa odpovede úradu justičnej polície doručenej okresnému súdu 29. januára 2004 bol v danej veci pribratý do konania Ústav súdneho inžinierstva Ž. za účelom vypracovania kontrolného znaleckého posudku s tým, že skončenie vyšetrovania možno predpokladať do dvoch mesiacov.

Okresný súd uznesením č. k. 11 Cb 414/99- 71 z 2. februára 2004 prerušil konanie do právoplatného skončenia trestného konania vedeného na úrade justičnej polície pod sp. zn. ČVS: OUV-578/20-2001 Hk. Rozhodnutie bolo stranám doručené 13. februára 2004 a nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2004.

Okresný súd zisťoval stav označeného trestného konania výzvou z 13. júla 2004. Podľa odpovede úradu justičnej polície doručenej 23. augusta 2004 sa spis „asi mesiac nachádza na Okresnej prokuratúre T. s (...) návrhom na zastavenie trestného stíhania (...)“.

Okresný súd zisťoval opätovne stav označeného trestného konania výzvou z 26. októbra 2004. Podľa odpovede úradu justičnej polície doručenej 9. novembra 2004 sa spis „asi 3 mesiace nachádza na Okresnej prokuratúre T. s (...) návrhom na zastavenie trestného stíhania (...)“.

Okresný súd zisťoval následne stav označeného trestného konania výzvou z 19. januára 2005. Podľa odpovede úradu justičnej polície doručenej 8. februára 2005 bolo označené trestné stíhanie zastavené 28. januára 2005. V prílohe bola okresnému súdu doručená kópia príslušného rozhodnutia vyšetrovateľa.

Úpravou zo 6. februára 2005 nariadil zákonný sudca súdnej kancelárii uložiť spis na lehotu 1 mesiaca a následne vyzvať úrad justičnej polície, aby oznámil, či rozhodnutie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť, a ak áno, kedy sa tak stalo. Výzva bola zasielaná 15. marca 2005.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Predmetom posudzovaného sporového konania pred okresným súdom je návrh na zaplatenie pohľadávky z titulu náhrady škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu ani z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci, ktorá by mohla mať rozhodujúci vplyv na dĺžku trvania konania na okresnom súde. Po skutkovej stránke vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnom konaní bola spochybnená aj existencia príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a protiprávnym konaním subjektu, ktorý ju zaviniť, však možno konštatovať, že v danom prípade ide o vec skutkovo zložitejšiu, vyžadujúcu si vykonanie rozsiahlejšieho

dokazovania (napr. vypočutie viacerých svedkov, zabezpečenie znaleckých posudkov a pod.), ktoré môže spôsobiť predĺženie konania.

Ústavný súd v tomto prípade prihliadol aj na skutočnosť, že na dĺžku posudzovaného konania mali, resp. majú vplyv aj súbežne s ním prebiehajúce trestné konania vedené proti sťažovateľke, v ktorých sa riešili, resp. riešia otázky, ktoré môžu mať zásadný význam pre zistenie úplného skutkového stavu v predmetnej veci, resp. pre rozhodnutie v predmetnej veci, pričom predĺženie konania v dôsledku tejto skutočnosti nemožno započítať na ťarchu okresného súdu.

Spomínaná skutková zložitosť veci však nemôže ospravedlniť obdobia nečinnosti okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľky.

B) Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd hodnotí ako súčinnosť, sťažovateľka bola v konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, reagovala na výzvy okresného súdu (výzvy na zaplatenie súdneho poplatku a na doplnenie označenia žalovanej) a na ochranu svojich práv využila účinný prostriedok nápravy, ktorý jej zákon na ochranu práv poskytuje. V správaní sťažovateľky teda ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k závažnejšiemu spomaleniu postupu súdu v predmetnom konaní.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd v preskúmanom konaní zistil dlhšie obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu, ktoré mali vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Prvé obdobie nečinnosti okresného súdu trvajúce takmer dvanásť mesiacov začalo 10. mája 1999, keď bol okresnému súdu doručený odpor žalovanej proti platobnému rozkazu, a trvalo do 5. mája 2000, keď vo veci konajúci sudca nechal pokynom súdnej kancelárii vykonať viacero procesných úkonov v predmetnej veci. Okresný súd taktiež v období od 20. januára 2003 (keď uskutočnil pojednávanie v predmetnej veci) do 4. júna 2003 (keď bola uznesením

okresného súdu sp. zn. 11 Cb 414/99 zamietnutá námietka miestnej nepríslušnosti okresného súdu podaná žalovanou) nevykonával v predmetnom konaní takmer päť mesiacov žiadne procesné úkony. Uvedené obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu trvajúce viac ako sedemnásť mesiacov mali vplyv na doterajšiu dĺžku konania, a preto je potrebné ich považovať za zbytočné priet'ahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa zistenia ústavného súdu však okrem uvedených období nečinnosti bolo predmetné konanie sčasti poznačené aj nesústredeným postupom okresného súdu, v dôsledku ktorého vo veci konajúci sudca nechal odpor podaný žalovanou (doručený okresnému súdu 10. mája 1999) zaslať na vyjadrenie sťažovateľke až po viac ako troch rokoch (28. mája 2002) a sťažovateľke zasielal okresný súd duplicitne výzvu (24. októbra 2002) na doplnenie skutočností, ktoré už oznámila na základe jeho predchádzajúcej výzvy podaním doručeným mu 30. júla 2002.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvalo od jeho začiatku až do vydania uznesenia sp. zn. 11 Cb 414/94 z 2. februára 2004 viac ako štyri roky a deväť mesiacov. Z uvedenej doby sedemnásť mesiacov (jeden rok a päť mesiacov) tvoria obdobia, v ktorých dochádzalo k zbytočným priet'ahom v konaní v dôsledku nečinnosti okresného súdu.

S ohľadom na vyššie uvedené nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené právo sťažovateľky bolo porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy. Uznesením okresného súdu sp. zn. 11 Cb 414/94 z 2. februára 2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2004, však došlo k prerušeniu posudzovaného konania, a teda k vzniku zákonnej prekážky, ktorá trvá až dosiaľ.

Ústavný súd preto nevyhovel žiadosti sťažovateľky v časti, v ktorej žiadala, aby okresnému súdu prikázal konať vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 11 Cb 414/94 bez prieťahov.

Ak táto zákonná prekážka odpadne, bude povinnosťou okresného súdu vyplývajúcou z čl. 48 ods. 2 ústavy konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk, ktoré odôvodnila tak, že „(...) *Nečinnosť OS v Žiline v súvislosti s doterajším priebehom konania vyvoláva u sťažovateľa stav právnej neistoty, keďže celé konanie sa začalo už v roku 1999. (...)*“

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľky, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľke sumu 15 000 Sk. Táto suma zohľadňuje s prihliadnutím na predmet konania okresného súdu dĺžku

zbytočných prietáhov v tomto konaní (sedemnásť mesiacov) a s nimi spojenú ujmu sťažovateľky.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd vo zvyšnej časti uplatnenému primeranému finančnému zadost'učineniu v návrhu sťažovateľky nevyhovel.

4. Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 9 360 Sk, ktoré tento bližšie špecifikoval ako odmenu za dva úkony právnej pomoci - príprava a prevzatie veci, písomné podanie súdu (2 x 4 540 Sk = 9 080 Sk) vrátane režijného paušálu (2 x 136 Sk = 272 Sk).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal v súlade s § 1, § 11 ods. 2, § 14, § 15 a § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb z ustanovení § 1 ods. 3, § 13 ods. 8 prvej vety v spojení s § 16, § 1 ods. 3, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľka namieta, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2004 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 4 534 Sk (v období od 1. januára 2005 predstavuje 2 501 Sk) a hodnota režijného paušálu 136 Sk (v období od 1. januára 2005 predstavuje 150 Sk).

V súlade s týmito ustanoveniami možno trovy konania vyčíslit' ako súčet odmeny za jeden úkon právnej služby (príprava a prevzatie veci) vykonaný v roku 2004 vrátane režijného paušálu (1 x 4 534 Sk + 136 Sk = 4 670 Sk) a odmeny za jeden úkon právnej služby (písomné podanie na súd) vykonaný v roku 2005 vrátane režijného paušálu (1 x 2 501 Sk + 150 Sk = 2 651 Sk). Náhrada trov konania v predmetnej veci vypočítaná podľa platnej právnej úpravy predstavuje spolu 7 321 Sk.

Ústavný súd preto sťažovateľke priznal náhradu trov konania v predmetnej veci vo výške 7 321 Sk a vo zvyšnej časti uplatnenému nároku sťažovateľky nevyhovel.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2005